

Skal næringsstoffer fra byerne tilbage til de Sjællandske øko-marker?

Marianne Tesdorpf

Økologi- og driftsøkonomikonsulent • Økologisk VKST

Der mangler næringsstoffer til de økologiske marker, hvis udbytter og kvalitet ikke skal forringes på sigt.

På jagt efter disse næringsstoffer, er der i projektet "Næringsstofferne retur til markerne" lavet en rundspørge hos de sjællandske kommuner om hvilke organiske restprodukter de i deres kommune ser recirkuleret tilbage til de økologiske marker. Restprodukter fra økologisk øl og melproduktion er allerede i spil som foder og gødning til specialafgrøder. Men en væsentligt kilde kommer på banen meget snart. Inden 2022, skal alt organisk affald fra husholdningerne indsamles, sorteres og genanvendes for at opfylde regeringens ressourcestrategi om 50 % genanvendelse af alt husholdningsaffald. Nogle sjællandske kommuner er godt i gang, andre er på vej.

Kildesorteret organisk dagrenovation - KOD.

Recirkulering er en del af økologiens DNA. Og interessen for husholdningsaffald som gødning og som erstatning for konventionel gylle har været der længe. Indtil videre er der bare ikke sket ret meget. Men i og med at mejeriforeningen har givet grønt lys for anvendelse af bioforgasset husholdningsaffald på marker til kvægfoder og i takt med at kommunerne er gået i gang med at indsamle KOD, nærmer vi os en reel mulighed. Samtidig stiger interessen for at etablere flere biogasanlæg øst for Storebælt.

De prøver der er taget af KOD for indhold af tungmetaller og andet, viser at der ikke er problemer med at holde sig indenfor grænseværdierne, heller ikke de økologiske, der er lavere end dem fra Slambekendtgørelsen. Zink og kobber ligger dog forholdsvis tæt på grænseværdierne.

En opgørelse lavet af Erik Fogh fra SEGES i 2014 viser, at der potentielt er ca. 1000 ton kvælstof i det kildesorterede husholdningsaffald, der kan indsamles på Sjælland og i Hovedstadsområdet. Hvor meget der kan udbringes pr ha afhænger af fosforindhold og udnyttelses % i den bioforgassede gylle. Hvordan hele logistikken skal gå op, er også et spørgsmål. Noget af det er der allerede lavet aftaler på, men der ligger stadig en væsentlig pulje og venter.

Det er nu det sker.

Skal det lykkes at få KOD fra Sjællandske husholdninger ud på sjællandske øko-marker, er der flere ting der skal gå op. Dels skal de sjællandske kommuner afsætte deres KOD til værker på Sjælland. Lige nu transporteres en del af det til Jylland, hvor det ikke gavner sjællandske landmænd. Dels skal der laves aftaler med de enkelte biogasanlæg om, at der ikke iblandes spildevandsslam eller andet, der strider mod økologireglerne. I så fald er det kun konventionelle landmænd, der får gavn af det, hvilket p.t. er tilfældet med det KOD der allerede er lavet aftaler på.

Flere kommuner vil sætte deres KOD i udbud i foråret 2018, højst sandsynligt på længerevarende kontrakter. Derfor er der brug for handling meget snart. Bolden er i luften – hvem griber den?

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne